

Görsel Destekli Yazma Etkinliklerinin Öğrencilerin Yazma Başarılarına ve Yazmaya Yönelik Görüşlerine Etkisi*

Mehmet TEMİZKAN¹, Cansu ÜNLÜOĞLU²

¹Doç. Dr. Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkte Eğitim Bölümü, Hatay. temizkan.mehmet@hotmail.com

²Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay. cansuunluoglu@hotmail.com

Geliş Tarihi/Received: 18.3.2016

Kabul Tarihi/Accepted: 3.1.2017

e-Yayın/e-Printed: 4.7.2017

DOI: <http://dx.doi.org/10.14582/DUZGEF.734>

ÖZ

Bu araştırmanın amacı görsel materyallerle desteklenen yazma etkinliklerinin öğrencilerin yazma başarısına ve yazmayla ilgili görüşlerine etkisini tespit etmektir. Araştırma Adana İli Kozan İlçesi Cumhuriyet İlköğretim Okulu 8. sınıf öğrencileri üzerinde uygulanmıştır. Bu çalışmada hipotezleri test etmek amacıyla nicel yöntemlerden ön test son test kontrollü deneysel modelden yararlanılmıştır. Araştırma boyunca veri toplamak amacıyla “Yazılı Anlatım Becerisi Değerlendirme Ölçeği” ve “Görsel Destekli Yazma Etkinliklerine İlişkin Öğrenci Görüşleri Ölçeği” kullanılmıştır. Uygulamanın yapıldığı yirmi yedişer kişilik deney ve kontrol grubu iki farklı okulun 8. sınıf öğrencilerine ön test uygulaması sonucunda belirlenmiştir. Deney ve kontrol grupları ikişer ders saati içerisinde her iki haftada bir konu olmak üzere toplam üç konu verilmiş; uygulamalar esnasında deney grubuna yazılacak konuya uygun görseller gösterilerek üzerinde beyin fırtınası yapılması sağlanmış; kontrol grubuna ise herhangi bir müdahalede bulunulmamıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular analiz edildiğinde yazının içerik, dil ve anlatım ile planlama boyutlarında deney grubu lehine anlamlı bir farklılık elde edilmiştir. Öğrencilerin görsel destekli yazma etkinlikleri sonucunda yazılı anlatım değerlendirme ölçeği doğrultusunda almış oldukları puanlar arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır [$t_{(26)} = 11,97$, $p \leq 0.05$]. Yazılı anlatımın boyutları açısından bakıldığında da anlamlı farklılıkların bulunduğu tespit edilmiştir. Buna göre görsel destekli yazma etkinlikleri sonucunda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin yazılı anlatımın içerik boyutundan almış oldukları puanlar arasında deney grubu lehine [$t_{(26)} = 14,86$, $p \leq 0.05$]; dil ve anlatım boyutundan almış oldukları puanlar arasında deney grubu lehine [$t_{(26)} = 5,93$, $p \leq 0.05$]; planlama boyutundan almış oldukları puanlar arasında yine deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmaktadır [$t_{(26)} = 9,55$, $p \leq 0.05$]. Buna göre görsel destekli yazma etkinlikleri, öğrencilerin yazılı anlatım becerilerini geliştirmede etkili bir uygulamadır.

Anahtar Kelimeler: Yazma eğitimi, yazma başarısı, görseller, görsel materyal, görsel okuryazarlık.

The Effect Of Visual Supported Writing Activities On Students' Writing Success And Opinions For Writing

ABSTRACT

In this study, aimed to examine the effect of writing activities with the support of visual materials to the students' success in writing and their thoughts about writing. The research was applied on the 8th grade students at City of Adana, Kozan County, Cumhuriyet Elementary school. At the data collecting stage, the developed “Written Expression Evaluation Scale” and “The Scale About Students' Thoughts On Development Of Writing Ability” is used. In this study, to test the hypothesis, a quantitative method, initial and final test controlled mixed model is used. The test and control groups with 27 subjects that the study will applied to are determined with the initial testing application to two different schools' 8th graders. During the three week application, different topic each week, two hour time is given to test and control groups for writing: visual materials about the topic shown to the test group for brainstorming and nothing done to the control group. When the findings of the research analyzed, there is significant difference in favor of test group in terms of language, expression and planning of the writing. There is a significant difference with written expression evaluation form and between the grades of the students as a result of the visual supported writing activities [$t_{(26)} = 11,97$, $p \leq 0.05$]. As a result of the visual supported writing activities in terms of the contents of the written expression evaluation form there is a significant difference between the grades [$t_{(26)} = 14,86$, $p \leq 0.05$]. There is a significant difference between the grades in terms of the language and expression [$t_{(26)} = 5,93$, $p \leq 0.05$]. In terms of the planning there is a significant difference between the grades [$t_{(26)} = 9,55$, $p \leq 0.05$]. As a result, visual supported writing activities are an effective application for the development written expression ability of the students.

Keywords: Writing training, writing success, images, visual material, visual

* Bu çalışma “Görsel Destekli Yazma Etkinliklerinin Öğrencilerin Yazma Başarılarına ve Yazmaya Yönelik Görüşlerine Etkisi” isimli yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

1. GİRİŞ

Bilim ve teknoloji alandaki gelişmeler, öğretim materyallerinin geliştirilmesi ve yenilenmesinde etkili olmaktadır. Öğretmenin etkili olabilmesi için sınıfta çoklu ortamın oluşturulması hem öğretmen öğrenci etkileşimi hem de iletişim açısından önemli görülmektedir. Resimler, grafikler, sesler ve sözcükler başarılı bir şekilde birleştirildiği zaman sadece işitildiği, sadece okunduğu, sadece gözleendiği andakinden daha fazla etkinliklere katılımı sağlama, coşkuları canlandırma, ilgi çekme ve grup içinde aktiviteyi artırma gücünü kazandırır. Bu nedenle eğitim-öğretim hizmetlerinde hem göze hem kulağa hitap eden materyallerin kullanılması gerekmektedir (Balkan, 2007).

Eğitimde kullanılacak materyallerin çeşitliliğinin ve görselliğinin öğrencide kalıcı bir öğrenme sağlayacağı açıktır (Balun, 2008). Görsellerle zihinsel görüntüler oluşturmak ve bazı olayları zihinde canlandırmak daha kolaydır. Bu nedenle öğrencilere çeşitli görsellere bakma, inceleme ve okuma fırsatı verilmesi büyük önem taşımaktadır (Güneş, 2007). Görsel okuma öğrencilerde düşünme, anlama gibi becerileri geliştirir ve kalıcı öğrenmeyi sağlar. “Eğitim ve öğretimin her alanında kullanılmakta olan görsel araçların etkin olarak çalışılması ve uygulanması artık bir zorunluluk ve hatta birçok alanda alışlagelmiş bir olgu olmuştur” (Arıkan, 2009: 16). Öğretim sürecinin zevkli ve somut hâle gelebilmesi için öğretmenler derslerde görsel materyaller, cd, televizyon gibi araç ve gereçleri kullanmalıdır. Bütün bunlar öğretim sürecinin verimliliğini arttırmakta, öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırmakta ve kalıcılığını arttırmaktadır (Bozkurt, 2011: 34). Görerek öğrenen bireyin öğrendiklerini anımsaması kolay olacaktır.

Günümüzde öğrenme sürecinin çevresel etkenlerin dolaysız bir ürünü olmadığına, içsel ve bilişsel bir süreç olduğuna inanılmaktadır (Açıkgöz, 2014). Çağımızda, eskinin yalnız söze dayanan öğretimi yerine, şimdi daha çok göze ve kulağa dayanan araçlarla öğretim yapılmaya çalışılmaktadır. Özellikle ilkökula yeni başlayan öğrencilere, somut öğretime dayalı öğretim yapılması, öğrencilerin zihinsel gelişimleri bakımından gereklidir. Somut öğretim, araç ve gereçsiz olamaz. Araç ve gereçsiz öğretim, çocuk psikolojisine, öğrenme psikolojisine ve öğretim ilkelerine terstir. Konu ile ilgili araçlar, ne kadar çok duyu organını uyarırsa, o kadar çok duyum meydana gelir (Balkan, 2007). Öğretmenlerin, öğrenci merkezli yaklaşımı benimsediği ders ortamlarında çeşitli araç gereçlerden faydalanmalarının başarıyı arttırdığı görüşü araştırmalarla güçlenmiştir. “Görsel araçlarla dolu olan öğretim ortamlarında kavramsal ve algısal tarzların, geçmiş deneyimlerin ve kültürel altyapıların öğrenme üstündeki etkisi ve önemi bilinmektedir. Aktarılan bilginin görsel araçlarla desteklenmesi ya da görsel yollarla sunulması bireylerin bilgileri anlama ve kullanmalarını da olumlu yönde etkilemektedir” (Akt. Arıkan, 2009). Görsel materyaller tüm derslerde ve sınıflarda kullanılmalı, öğrencinin öğrenmesine katkı sağlamalıdır.

Eğitim öğretim ortamında, öğrenme sürecini destekleyici temel materyaller arasında yer alan görsellerden kullanılması düşünülen resim, şekil, fotoğraf ve semboller gelişigüzel bir tercihle seçilmemelidir. Öğretim sürecinde kullanılacak görseller öğrencilerin gelişim düzeyine ve yaşadığı çevreye uygun olmalıdır. Görsel unsurlar eğitimin ilk kademesinde canlı, net, rengârenk, dikkatini toparlayıcı, ilgisini çekecek nitelikte olanlar arasından seçilmelidir. Öğrencinin hakkında hiçbir fikir yürütemeyeceği, daha önce hiç rastlamadığı bir varlık ya da olayın temsilini görmesi sadece ilgisini bir anlık çekme konusunda başarılı olacaktır. Böyle durumlarda bilinenlerden hareketle bilinmeyene ulaşmak hedeflenmelidir. Eğitim ortamında kullanılması düşünülen görsel materyaller ancak hedefe uygun seçilirse

beklenen sonuç alınabilir. Derste kullanılacak materyaller öncelikle kullanım amacına uygun olmalıdır. “Köklü değişimlerin ve gelişimlerin yaşandığı bu çağda Türkçe ders ve etkinlik kitaplarında kullanılan materyallerde de bir değişim gözlenmektedir. Türkçe ders ve etkinlik kitaplarında algılamayı ve anlam kurmayı kolaylaştıran görsel materyallerin giderek daha fazla önem kazanması değişimlerden bir tanesidir” (Akkaya, 2011: 43). Okuma yazma öğretiminde öğrenciler bol resimli materyallerle karşılaştırılmalıdır. Okuma yazma öğretiminde ilk olarak resimlerin anlamları öğretildiğinden verilen okuma materyallerinin bol resimli olması gerekir (Bozkurt, 2011; Güneş, 2000). Okuma yazma öğretimi etkinlikleri sırasında ne kadar çok duyu organına hitap edilirse öğrenme de aynı oranda kolaylaşacaktır. Okuma yazma öğretiminde ilk başta kullanılan yazısız resimli kitaplar; bol renkli, resimli görsellerden oluşmalıdır. Kitapların bu şekilde oluşması öğrencileri derse karşı güdülemekte ve okula alışma sürecinde katkı sağlamaktadır. Öğrenciler bu kitaplarla yaptıkları çalışmalarla hayal gücünü geliştirmekte ve yorum yapma gücü katmaktadır. Kitaplara koyulacak resimler öğretim ilkelerine uygun olmalı, çevresel koşullar dikkate alınarak hazırlanmalıdır. Okuma ve yazma sürecinde görseller farklı amaçları gerçekleştirmede kullanılır. Anahtar kelimeler veya teknik kelimeler tanıtılacaksa, ek resimli sözlükler, diyagramlar; yazı planı oluşturulacaksa akış şemaları; özetlemeler yapılacaksa, tablolar veya zihin haritaları; kelimeler arasındaki ilişkileri göstermek için örümcek ağı tekniği; alt konuların ana konuyla bağlantılarını göstermek için ilişki ağacı tekniği; metin sözel olarak okutulduktan sonra hikâye haritası, akış şeması, örümcek ağı vb. kullanılabilir (Akyol, 2014: 179).

1.1. Yazılı Anlatımda Görsel Materyallerin Kullanılması

Görseller Türkçe dersinin diğer temel becerileri gibi yazmada da sıklıkla başvurulabilecek öğretim materyallerindedir. Zira yazma öğrencilerin en zorlandığı alanlardan biridir. Türkçe eğitiminin genel ve özel amaçlarına katkı sağlayabileceği her alanda; özelde yazma alanında öğrencileri geliştirmek amacıyla yapılacak çalışmalarda görsel unsurlar üzerinde durulmalıdır.

Öğrenciler yazma konusunda pek çok sorun yaşamakta, bu da oluşturdukları metinlere yansımaktadır. Yazma öncesinde, yazıya giriş yapmada, Türkçenin kurallarına uygun cümle kurmada, birbiriyle ve konuyla tutarlı fikirler sunmada, yazım, noktalama ve sayfa düzeninde birçok sorunla karşılaşmaktadır. Bu sorunlar; olumsuz tutum ve davranış, yazma eğitimi alan yetersizliği, plansız ders ortamı, materyal kullanımı eksikliği gibi öğretmen kaynaklı olabileceği gibi öğrenci kaynaklı pek çok sebebe de bağlanabilir. Materyal kullanımına bağlı bir eksiklik görsel unsurlara sıkça yer verilmesi ile giderilebilir. Yazma öncesi ve esnasında görsellerden yararlanmak, öğrencinin ön bilgilerini harekete geçirir; yazmaya karşı ilgi uyandırır, öğrenme sürecini eğlenceli hâle getirir, öğrencinin yazmaya yönelik görüşlerini olumlu yönde geliştirir, dolayısıyla ortaya çıkan ürünün başarısını artırır. Ürün odaklı bir yazma etkinliğinden ziyade üzerinde yazılması istenilen konularla alakalı görsellerin gösterilmesi ve bu yolla öğrencilerin zihinlerinde toparlamakta zorlandıkları ön bilgileri beyin fırtınası yardımıyla da açığa çıkarmaları, yazma eylemini gerçekleştirirken tekrara düşmeden, mantıksal tutarlılık içerisinde, sebep- sonuç, sorun- çözüm, eylem-gerekçe gibi bağlantıları düzgün kurmalarını ve yazma etkinliklerine olumlu tutum geliştirmelerini sağlar.

Görseller konunun anlaşılmasına yardımcı olur, konu pek çok yönden sorgulanır, öğrenci üzerinde kalıcı izler bırakır. Bu yaklaşım, yine öğrencilerin sözlü anlatımlarının gelişimine hizmet ederken, beraberinde bir öğrencinin başka bir öğrenciyle etkileşime girmesini de sağlayabilir. Beyin fırtınası tekniğinden yararlanılarak gerçekleştirilecek bu öğretimde bir öğrencinin yorumunu yine bir başka öğrenci

devam ettirebildiği gibi, bu yorumlara diğer öğrencilerden tepkiler de gelebilir. Böylelikle sınıf içi etkileşim sağlanmasının yanı sıra öğrencilerin özgüvenleri de artar, yorumlama becerileri gelişir. Öğrenci ile öğretmen arasında iletişimi kuvvetlendirir. Öğrencilerin etkinliklere aktif katılımlarını sağlar, zihinlerindeki bilgilerin doğru bir şekilde yapılanmasına yardımcı olur. Görsel destekli yazmanın yaygınlaştırılması sayesinde öğrencilerin yazma etkinliklerinde karşılaştıkları sorunlar azalacaktır. Özgür konuşma ortamının oluşturulması ve tüm öğrencilere söz hakkı verilmesi sonucunda süreç, ürün odaklı yazma ortamlarındakinden çok daha eğlenceli olacaktır. Konu bütünlüğü açısından öğretmenlerin görselleri mantıksal sıraya göre vermesi; tutarlı, akıcı, sayfa düzeni sağlamış metinler ortaya çıkmasını sağlayacaktır.

Öğretim materyali olarak görsel kullanmak isteniyorsa öncelikle seçilecek görseller öğrencilerin seviyelerine uygun, yaratıcılıklarını ortaya çıkarabilecek, düşüncelerini netleştirecek, onlarla etkileşime geçecek kuvvette, merak duygusunu canlı tutabilen, üzerinde konuşulabilecek yapıya sahip materyaller arasından seçilmelidir.

Yazma doğuştan getirilen bir yetenek değil; uygulamaya dayanan, güdülenmeyi esas alan ve istekle yapılacak bir uğraştır. Yazmanın öğrenilmesi için yürütülecek etkinliklerin neler olacağı, bu etkinliklerin nasıl gerçekleştirileceği, önemli konulardır. Resim yapmak, enstrüman çalmak nasıl belli yöntemlerle öğreniliyorsa yazmak da belli yöntemlerle öğrenilecek bir uğraştır. Okullarda yapılan yazılı anlatım çalışmaları ne yazık ki Türkçe derslerinin bir bölümündeki uygulamalarla sınırlı kalmakta, öğrenci yazma uğraşını bir alışkanlık durumuna getirememektedir. Yazılı anlatım çalışmaları öncesi ve esnasında öğrenciler çoğunlukla tedirginlik yaşamakta, öğretmenlerinin isteği doğrultusunda yazdıkları yazılarına güvenememektedir. Ders kitapları da yazma öğretimi konusunda yeterli bilgileri içermemektedir. Bu nedenle görsel materyaller öğrenciyi yazma konusunda teşvik etmesi yönüyle tercih edilmelidir. Öğrenci yazmaya başlamadan önce dikkatini görsele vererek konu üzerinde yoğunlaşabilir, yazısında yer verebileceği fikirler peş peşe hatırına gelebilir. Yazılı anlatım etkinliklerinde görseller sıklıkla kullanılmalıdır. Bu açıklamalar ışığında çalışmanın problem cümlesi “Görsel destekli yazma etkinliklerinin öğrencilerin yazma becerileri ve yazmaya ilişkin görüşleri üzerindeki etki düzeyi nedir?” şeklinde ifade edilebilir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Görsel destekli yazma etkinliklerinin yazılı anlatım becerileri üzerindeki etkisini belirlemeyi amaçlayan bu araştırmada yarı deneysel desen kullanılmıştır. Yarı deneysel yöntem, deney ve kontrol gruplarındaki bireylerin yansız dağıtılmamasıdır. Bazı durumlarda kişilerin deney ve kontrol gruplarına yansız dağıtılması imkânsız olabilir veya istenmeyebilir. Bu durumlarda alternatif olarak yarı deneysel yöntem kullanılır. Bu yöntemde grupların oluşturulmasında yansız dağılım kullanılmaz ve yansız atama yoluyla grupların oluşturulması için çaba harcanmaz. Bunun yerine daha önceden yansız atama dışında bir yolla oluşturulmuş gruplardan bir veya birkaçı yansız yolla deney ve kontrol grubu olarak seçilir. Araştırmada “ön test-son test kontrol gruplu” yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırma iki sınıfta gerçekleştirilmiştir. Bu sınıflardan Görsel Destekli Yazma Etkinlikleri gerçekleştirilen sınıf, deney grubunu; Türkçe Dersi Öğretim Programı’na göre yazma çalışmaları yapılan grup ise kontrol grubunu oluşturmaktadır.

2. 2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini yılında Adana ili Kozan ilçesinde yer alan ilköğretim okullarının 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini belirlemek üzere öncelikle Adana ili Kozan ilçesinde bulunan ilköğretim okullarından ikisi random yöntemiyle seçilmiştir. Bunlar Cumhuriyet İlköğretim Okulu ve 2 Haziran İlköğretim Okuludur. Araştırmanın çalışma grubunu belirlemek amacıyla Cumhuriyet İlköğretim Okulu'ndan iki şube (8/B-8/C) ile 2 Haziran İlköğretim Okulu'ndan iki şube (8/A,-8/B) rastgele seçilmiştir. Bu gruplar arasında yazılı anlatım becerileri açısından anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla gruplara yazma çalışması yaptırılmış ve bu çalışmalar Yazılı Anlatım Becerisini Değerlendirme Ölçeği kullanılarak puanlanmıştır. Yapılan istatistik analizler sonucunda gruplar arasında anlamlı bir fark olmadığı anlaşılmıştır [$F_{(3-95)} = 4,282$ $p \geq 0.05$]. Bu sonuçtan hareketle gruplardan birisi deney grubu (27 öğrenci) , diğeri kontrol grubu (27 öğrenci) olarak atanmıştır.

2. 3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada iki veri toplama aracı kullanılmıştır. Bunlar “Yazılı Anlatım Becerisi Değerlendirme Ölçeği”, ve “Görsel Destekli Yazma Etkinliklerine İlişkin Öğrenci Görüşleri Ölçeği”dir. Yazılı Anlatım Becerisi Değerlendirme Ölçeği “İçerik, Dil ve Anlatım, Planlama” boyutlarından meydana gelmektedir. İçerik boyutunda 14 madde, Dil ve Anlatım boyutunda 6 madde, Planlama boyutunda 4 madde olmak üzere toplam 24 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte bulunan her bir madde 1-5 arasında (1=çok kötü, 5=çok iyi) olmak üzere derecelendirilmiştir. Ölçek ön test ve son test uygulamalarında öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin belirlenmesi amacıyla kullanılmıştır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 24; en yüksek puan 120'dir. Çalışmada kullanılan veri toplama araçlarından Yazılı Anlatım Becerisi Değerlendirme Ölçeğinin geçerliliğini sağlamak amacıyla uzman görüşüne başvurulmuştur. Alan uzmanlarının görüşleri doğrultusunda son şekli verilen ölçek çalışma için kullanılır hâle getirilmiştir.

Görsel Destekli Yazma Etkinliklerine İlişkin Öğrenci Görüşleri Ölçeği toplam 20 maddeden oluşmaktadır. Her bir madde “Katılıyorum, Kararsızım, Katılmıyorum” 3'lü likert şeklinde derecelendirilmiştir. Bu ölçeğin amacı öğrencilerin görsel destekli yazılı anlatım uygulamalarından sonra yazma becerisi açısından elde ettikleri kazanımları belirlemektir. Görsel Destekli Yazma Etkinliklerine İlişkin Öğrenci Görüşleri Anketinin geçerliliğini sağlamak amacıyla uzman görüşüne başvurulmuş ve uzmanlardan gelen öneriler doğrultusunda ankete son şekli verilmiştir. Anketin güvenilirliği ise güvenilirlik analizi ile test edilmiş ve cronbach alfa katsayısı ile sınanmıştır. Anketin güvenilirlik katsayısı ,77 olarak tespit edilmiştir.

2. 4. Veri Toplama Süreci

Araştırmada veriler 10. 02. 2014- 23.03. 2014 tarihleri arasında 6 haftalık bir zaman diliminde toplanmıştır. Deneysel verilerin toplanması amacıyla ilk olarak deney grubuna yaptırılacak yazılı anlatım çalışması için konulara ihtiyaç duyulmuştur. Yazma konuları bir uzman görüşüne başvurularak belirlenmiştir. Bu konular aşağıdaki gibidir:

1. Hoşgörünün olmadığı bir dünyada toplumsal hayatta karşılaşılabilecek sorunlar üzerine bir deneme yazısı yazınız.
2. İlaçların bilinçsiz kullanımının yol açabileceği bireysel ve toplumsal zararlar neler olabilir? Bilinçsiz ilaç kullanımını önlemek için neler yapılabilir?

3. Her birey engelli adaydır sözünden hareketle engelli vatandaşlarımıza karşı sorumluluklarımızla ilgili bir düşünce yazısı yazınız.

Yazma konularının belirlenmesinden sonra her bir konu için öğrencilerin düşüncelerini harekete geçirmek ve sınıf içinde konuyla ilgili bir tartışma ortamı yaratmak amacıyla uygun görseller belirlenmiştir. Bu hazırlık aşamasından sonra iki hafta aralıklarla toplam altı hafta boyunca deney grubuna önceden araştırmacının hazırladığı plan doğrultusunda öğrencilere her bir paragraf oluşturulmadan önce sırasıyla bir ya da birkaç görsel gösterilmiş, üzerinde öğrencilerin beyin fırtınası yapması sağlanmış ve ardından paragraflarını oluşturabilmeleri için yeteri süre verildikten sonra yeni bir görsel gösterilmiş ve bu işlem yazının sonuç bölümünün tamamlanmasıyla sona ermiştir. En son yaptırılan yazılı anlatım çalışması son test olarak kabul edilmiştir. Deneysel uygulama bittikten sonra gerçekleştirilen uygulamadan öğrencilerin yazma becerilerini geliştirme yönünde ne kadar yararlandıklarını belirleyebilmek amacıyla “Görsel Destekli Yazma Etkinliklerine İlişkin Öğrenci Görüşleri Ölçeği” deney grubu öğrencilerine uygulanmıştır.

2. 5. Veri Çözümleme Teknikleri

Uygulamadan elde edilen veriler, bilgisayar ortamına taşınmış ve SPSS paket programıyla çözümlenmiştir. Araştırmanın deneysel verilerini çözümlemek amacıyla deney ve kontrol grubu öğrencilerinin son testte almış oldukları puanlar karşılaştırılmış ve aralarında anlamlı fark olup olmadığı tespit edilmiştir. Görsel Destekli Yazma Etkinliklerine İlişkin Öğrenci Görüşleri Ölçeği’nden elde edilen verilerin analiz edilmesinde frekans ve yüzde gibi betimsel istatistik tekniklerine başvurulmuş ve elde edilen sonuçlar tablolar hâlinde bulgular bölümünde sunulmuştur.

3. BULGULAR

Bu bölümde öncelikle görsellerle desteklenen yazılı anlatım etkinliklerinin öğrencilerin yazılı anlatım becerileri üzerindeki etkisini belirlemeye yönelik bulgulara sonra öğrencilerin görsel materyallerle gerçekleştirdikleri yazılı anlatım etkinliklerine yönelik görüşlerine yer verilmektedir.

3. 1. Deney Grubu ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Yazılı Anlatım Becerilerine Yönelik Ön Testte Aldıkları Puanlara İlişkin Bulgular

Deney grubu ve kontrol grubundaki öğrencilerin yazılı anlatım becerilerine yönelik ön testte aldıkları puanlara ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 1. Deney grubu ve kontrol grubundaki öğrencilerin ön testte almış oldukları puanlara ilişkin t testi sonuçları

Ölçüm (Görsel Destekli Yazma)	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Deney Grubu	27	68,66	2,88	26	4,397	.312
Kontrol Grubu	27	76,68	13,30			

Tablo 1’de deney ve kontrol grubu öğrencilerinin yazılı anlatım becerisine yönelik ön testte almış oldukları puanlar yer almaktadır. Buna göre ön test sonuçları itibarıyla deney ve kontrol grubu öğrencilerinin yazılı anlatım beceri düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır [$t_{(26)} = 4,397$, $p \geq 0.05$].

3. 2. Deney Grubu ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Yazılı Anlatım Becerilerine Yönelik Son Testte Aldıkları Puanlara İlişkin Bulgular

Deney grubu ve kontrol grubundaki öğrencilerin yazılı anlatım becerilerine yönelik son testte aldıkları puanlara ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 2. Deney grubu ve kontrol grubundaki öğrencilerin son testte almış oldukları puanlara ilişkin t testi sonuçları

Ölçüm (Görsel Destekli Yazma)	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Deney Grubu	27	99,66	7,32	26	11,97	.000
Kontrol Grubu	27	50,66	16,11			

Tablo 2'ye göre öğrencilerin görsel destekli yazma etkinlikleri sonucunda yazılı anlatım değerlendirme ölçeğinden almış oldukları puanlar arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır [$t_{(26)} = 11,97$, $p \leq 0.05$]. Buna göre görsel destekli yazma etkinlikleri, öğrencilerin yazılı anlatım becerilerini geliştirmede etkili bir uygulamadır.

3. 3. Deney Grubu ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Yazılı Anlatımın İçerik Boyutunda Aldıkları Puanlara İlişkin Bulgular

Deney grubu ve kontrol grubundaki öğrencilerin yazılı anlatımın içerik boyutunda aldıkları puanlara ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 3. Deney grubu ve kontrol grubundaki öğrencilerin son testin içerik boyutunda almış oldukları puanlara ilişkin t testi sonuçları

Ölçüm (Görsel Destekli Yazma)	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Deney Grubu	27	64,14	2,93	26	14,86	.000
Kontrol Grubu	27	31,59	9,66			

Tablo 3'e göre öğrencilerin görsel destekli yazma etkinlikleri sonucunda yazılı anlatım değerlendirme ölçeğinin içerik boyutunda almış oldukları puanlar arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır [$t_{(26)} = 14,86$, $p \leq 0.05$]. Buna göre görsel destekli yazma etkinlikleri, öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin içerik boyutunu geliştirmede etkili bir uygulamadır.

3. 4. Deney Grubu ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Yazılı Anlatımın Dil ve Anlatım Boyutunda Aldıkları Puanlara İlişkin Bulgular

Deney grubu ve kontrol grubundaki öğrencilerin yazılı anlatımın dil ve anlatım boyutunda aldıkları puanlara ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 4. Deney grubu ve kontrol grubundaki öğrencilerin son testin dil ve anlatım boyutunda almış oldukları puanlara ilişkin t testi sonuçları

Ölçüm (Görsel Destekli Yazma)	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Deney Grubu	27	18,85	3,46	26	5,93	.000
Kontrol Grubu	27	11,03	4,83			

Tablo 4'e göre öğrencilerin görsel destekli yazma etkinlikleri sonucunda yazılı anlatım değerlendirme ölçeğinin dil ve anlatım boyutunda almış oldukları puanlar arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır [$t_{(26)} = 5,93$, $p \leq 0.05$]. Buna göre görsel destekli yazma etkinlikleri, öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin dil ve anlatım boyutunu geliştirmede etkili bir uygulamadır.

3. 5. Deney Grubu ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Yazılı Anlatımın Planlama Boyutunda Aldıkları Puanlara İlişkin Bulgular

Deney grubu ve kontrol grubundaki öğrencilerin yazılı anlatımın planlama boyutunda aldıkları puanlara ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 5. Deney grubu ve kontrol grubundaki öğrencilerin son testin planlama boyutunda almış oldukları puanlara ilişkin t testi sonuçları

Ölçüm (Görsel Destekli Yazma)	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Deney Grubu	27	16,66	2,98	26	9,55	.000
Kontrol Grubu	27	8,03	2,78			

Tablo 5'e göre öğrencilerin görsel destekli yazma etkinlikleri sonucunda yazılı anlatım değerlendirme ölçeğinin planlama boyutunda almış oldukları puanlar arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır [$t_{(26)} = 9,55$, $p \leq 0.05$]. Buna göre görsel destekli yazma etkinlikleri, öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin planlama boyutunu geliştirmede etkili bir uygulamadır.

3. 6. Deney Grubu Öğrencilerinin Görsel Destekli Yazma Etkinliklerine İlişkin Öğrenci Görüşleri Ölçeğine Verdikleri Cevaplara İlişkin Bulgular

Deney grubu öğrencilerinin görsel destekli yazma etkinliklerine ilişkin öğrenci görüşleri ölçeğine verdikleri cevaplara ilişkin bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 6. Deney Grubu Öğrencilerinin Görsel Destekli Yazma Etkinliklerine İlişkin Öğrenci Görüşleri Ölçeğine Verdikleri Cevaplar

Maddeler	Derecelendirme					
	Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%
1. Konuyu zihnimde şekillendirme zamanım kısaltıldı.	20	74,1	5	18,5	2	7,4
2. Yazmaya nasıl başlayacağım konusunda bilgi sahibi oldum.	19	70,4	5	18,5	3	11,1
3. Nasıl paragraf oluşturacağım konusunda bilgi sahibi oldum.	17	63,0	5	18,5	5	18,5
4. Paragraflar arasında uygun geçişleri sağlama konusunda pek zorlanmıyorum.	16	59,3	1	40,7	-	-
5. Her bir paragrafta tek bir duygu ve düşünceyi işleme konusunda zorlanmıyorum.	17	63,0	6	22,2	4	14,8
6. Düşüncelerimi nasıl geliştireceğim konusunda bilgi sahibi oldum.	15	55,6		18,5	7	25,9
7. Yazıma uygun başlık bulma konusunda bilgi sahibi oldum.	14	51,9	1	40,7	2	7,4
8. Ana fikri nasıl ifade edeceğim konusunda bilgi sahibi oldum.	14	51,9	1	40,7	2	7,4
9. Yazının giriş bölümünü nasıl oluşturmam gerektiği konusunda bilgi sahibi oldum.	24	88,9	3	11,1	-	-
10. Yazının gelişme bölümünü nasıl oluşturmam gerektiği konusunda bilgi sahibi oldum.	19	70,4	4	14,8	4	14,8
11. Yazının sonuç bölümünü nasıl oluşturmam gerektiği konusunda bilgi sahibi oldum.	13	48,1	1	40,7	3	11,1
12. Yazıda akıcılığı sağlamakta zorlanmıyorum.	13	48,1	9	33,3	5	18,5
13. Sonuç ifadesini konuyu bağlayıcı ve etkileyici bir şekilde yazmakta zorlanmıyorum.	15	55,6	10	37,0	2	7,4
14. Yazıda örnek ve benzetmeleri yeteri kadar kullanmaya başladım.	14	51,9	7	25,9	6	22,2
15. Konuya farklı açılardan bakmam gerektiği konusunda bilgi sahibi oldum.	15	55,6	10	37,0	2	7,4
16. Ana fikri yardımcı fikirlerle destekleme konusunda bilgi sahibi oldum.	15	55,6	7	25,9	5	18,5
17. Yazıyı bir amaca yönelik olarak yazmam gerektiğini biliyorum.	13	48,1	0	37,0	4	14,8
18. Yazıda her düşüncenin bir defa yer alması gerektiğini öğrendim.	18	66,7	7	25,9	2	7,4
19. Daha sağlam yapı ve anlaşılır cümleler kurmaya başladım.	13	48,1	8	29,6	6	22,2
20. Yazımda anlatım bozukluğu yapmamaya başladım.	11	40,7	7	25,9	9	33,3

Tablo 6'ya bakıldığında deney grubu öğrencileri, görsellerle desteklenen yazılı anlatım etkinliklerinden sonra yazma becerilerinin geliştiği yönünde görüş bildirmişlerdir. Örneğin öğrenciler, % 70,4 oranında yazmaya nasıl başlayacakları konusunda bilgi sahibi olduklarını; % 63 oranında paragraf oluşturma becerilerinin geliştiğini; % 55,6 oranında düşüncelerini geliştirebildiklerini; % 88,9 oranında giriş bölümünü oluşturma konusunda bilgi sahibi olduklarını; % 70,4 oranında gelişme bölümünü oluşturma konusunda bilgi sahibi olduklarını; % 55,6 oranında ise konuya farklı açılardan bakmaya başladıklarını ifade etmişlerdir.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Görsellerle desteklenen yazma etkinliklerinin öğrencilerin yazılı anlatım becerileri üzerindeki etkisini ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada ortaya çıkan sonuçlar genel olarak deney grubunun lehine bir durumun söz konusu olduğunu göstermektedir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin görsel destekli yazma etkinlikleri sonucunda yazılı anlatım becerisi değerlendirme ölçeğinden almış oldukları puanlar arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır [$t_{(26)} = 11,97, p \leq 0.05$]. Buna göre görsel destekli yazma etkinliklerinin, öğrencilerin yazılı anlatım becerilerini geliştirmede etkili bir uygulama olduğu söylenebilir.

Yazılı anlatım becerilerini geliştirmeye yönelik doğrudan görsellerle ilgili bir araştırma bulunmamaktadır. Bununla beraber yazma eğitiminde öğrencilerin yazılı anlatım becerilerini geliştirmek için farklı yöntem ve tekniklerin kullanıldığı çalışmalarla bu çalışmada ulaşılan sonuçların karşılaştırılması mümkündür. Çalışmamızda yazma etkinliklerine görsel materyallerin katkı sağlayıp sağlamadığı araştırılırken benzer nitelikte çalışmalar Özkara (2007) ve Kaldırım (2014) tarafından yapılmış; yazma becerisini geliştirmeye yönelik yöntemlerden 6+1 analitik yazma ve değerlendirme modelinin öğrencilerin Türkçe öğretim programındaki yazma kazanımlarını uygulama düzeylerini geliştirmede önemli bir etkiye sahip olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca Özdemir'in (2014) analitik yazma ve değerlendirme modelinin etkinliğini incelediği çalışmasının sonucunda da anlamlı bir farklılığın olduğu görülmüştür ($U=44,00; p < .05$). Uygulamamız sonrasında görsellerden faydalanmanın yazma becerisine birçok açıdan katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Fotoğraf türündeki görseller eşliğinde yaptığı çalışmada Çelikoğlu (2007), bu uygulamanın öğrencilerin yazılı anlatım becerilerini artırdığını ortaya koymuştur. Görseller Türkçe eğitiminin bütün öğrenme alanlarında sıklıkla başvurulması gereken öğretim materyalleridir. Mürsel (2009), deyim ve atasözlerinin öğretiminde karikatür kullanımını incelemiş; deney grubu ile kontrol grubu başarı puanları arasında deney grubunun lehine anlamlı bir fark gözlemiştir. Karikatürün öğretimde tercih edilmesi hem etkin öğrenmeyi gerçekleştirecek hem de eğlenceli bir eğitim ortamı sunacaktır.

Öğrencilerin yazılı anlatım çalışmaları içerik boyutunda “Yazarın amacının ve bakış açısının belirgin olması, başlığın konuyla ilgili, özgün ve orijinal olması, metnin mantıksal tutarlılık ve bütünlük taşıması, paragraflar arasında uygun geçişlerin sağlanması, ana düşüncenin ve yardımcı düşüncelerin belirginliği, düşünceyi geliştirme yollarının etkili kullanımı, metnin kısır döngü içinde kalmaması, düşünce tekrarlarına yer verilmemesi” gibi özellikler açısından değerlendirilmiştir. Görsellerle desteklenen deney grubundaki öğrencilerin yazılı anlatım becerileri içerik unsurları açısından değerlendirildiğinde yukarıdaki genel

değerlendirmeye benzer bir sonuç elde edilmektedir. Buna göre deney ve kontrol gurubundaki öğrencilerin yazılı anlatım becerisi değerlendirme ölçeğinin içerik boyutundan almış oldukları puanlar arasında deney grubunun lehine anlamlı bir fark bulunmaktadır [$t_{(26)} = 14,86, p \leq 0.05$]. Bu durum görsel destekli yazma etkinliklerinin, öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin içerik boyutunu geliştirmede etkili olduğu sonucunu doğurmaktadır.

Çalışmamızın içerik boyutunda “başlığın konuyla ilgili olması, düşünceyi geliştirme yollarının da kullanılarak konunun yeteri kadar sürede anlatılması” maddelerinden alınan puanların görsel destekli yazma çalışmalarında arttığı gözlenmiştir. Bu bulgularla Üstün’ün araştırmasındaki (2007), “Yazıya uygun başlık bulabilme” ve “anlatım zenginliğine” yönelik bulgular uyusmaktadır. Üstün, yazılı anlatımda karikatürlerin etkisini araştırmış, çalışmaya katılan öğrenciler arasında bu iki boyutta anlamlı farklar tespit etmiştir. Bu bulgu, görsel bir materyalin başlık bulabilme ve anlatım zenginliği becerisini geliştirmede oldukça etkili olduğunu destekler.

Öğrencilerin yazılı anlatım çalışmaları dil ve anlatım boyutunda “Cümle kuruluşlarının dil bilgisi kurallarına uygunluğu, kelimeler yerinde ve doğru anlamda kullanılması, cümlelerde anlatım bozuklukları yapılmaması, gereksiz yere kelime tekrarlarının yapılmaması” gibi özellikler açısından değerlendirilmiştir. Görsellerle desteklenen deney grubundaki öğrencilerin yazılı anlatım becerileri dil ve anlatım unsurları açısından ayrıca değerlendirilmiştir. Elde edilen sonuca göre deney ve kontrol gurubundaki öğrencilerin yazılı anlatım becerisi değerlendirme ölçeğinin dil ve anlatım boyutu doğrultusunda almış oldukları puanlar arasında deney grubunun lehine anlamlı bir fark bulunmaktadır [$t_{(26)} = 5,93, p \leq 0.05$]. Bu durum görsel destekli yazma etkinliklerinin, öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin dil ve anlatım boyutunu geliştirmede etkili olduğu sonucunu doğurmaktadır.

Yazılı anlatım becerisi ile ilgili literatür değerlendirildiğinde çalışmamızla uyumlu sonuçlar elde edilen bazı araştırmalara rastlanmaktadır. Pekaz (2007) deney grubundaki öğrencilere yazdıkları metinlerden sonra ipucu ve geri bildirim sağladığı çalışmasında sonuç olarak öğrencilerin imlâ kuralları, noktalama işaretleri ve anlatım bozukluğu hatalarının önce yazdıkları metinlere göre anlamlı bir şekilde azalma gösterdiğini belirtmektedir. Araştırma boyunca öğrencilere verilen ipuçlarından birisi eğitim öğretim ortamlarında kullanılan görsellerden olan kavram haritasıdır. Öğrencilerden kavram haritası yöntemiyle” bahar mevsimiyle ilgili duygu, düşünce ve hayallerini yazmaları” istenmiştir. Bu çalışma sonucunda deney grubu öğrencilerinin, ses olayları, imlâ ve noktalama ile anlatım bozukluğundaki hata sayıları arasında önemli bir fark oluşmuştur (Pekaz, 2007). Çalışmamızda kullanılan görseller de birer ipucu olarak değerlendirilirse, iki çalışma arasında elde edilen sonuçlar açısından bir benzerliğin bulunduğunu görmek mümkündür.

Yazılı anlatımda planlama boyutunu etkileyen başka yazma yöntemleri de bulunmaktadır. Bunlardan birisi planlı yazma modelidir. Planlı yazma ile ilgili Karatosun’un çalışmasında (2014) deney grubundaki öğrencilerin “Plan ve Anlatım” alt boyutunda aldıkları puanların ortalamaları ile kontrol grubundaki öğrencilerin “Plan ve Anlatım” alt boyutunda aldıkları puanların ortalamaları arasında deney grubu lehine anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Yazılı anlatımın planlanması elde edilen yazının planlı olmasına katkı sağlamıştır. Görsellerin de bir plan dâhilinde verilmesi yazının plan boyutuna olumlu etkilerde bulunmuştur. Çalışmamızda planlamayla ilgili maddelerden ortaya çıkan sonuçlara paralel olarak Üstün de (2007), karikatürlerin anlatım düzenine etkisine ilişkin olarak karikatürden yararlanan grup ile karikatürden

yararlanmayan grup arasında anlamlı bir fark bulmuştur [$t(38) = 10.482, p < .05$]. Bu sonuca göre görsel materyallerden biri olan karikatür, yazılı anlatım çalışmalarında anlatım düzenini geliştirmede oldukça etkilidir.

Araştırmada deney grubu öğrencilerinin görseller eşliğinde yapılan yazılı anlatım etkinliklerine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla Görsel Destekli Yazma Etkinliklerine İlişkin Öğrenci Görüşleri Ölçeği kullanılmıştır. Buna göre yazmaya başlamadan önce konuyu zihinde şekillendirme, yazıya nasıl başlanacağını planlama, paragrafların nasıl oluşturulacağına karar verme, paragraflar arasında uygun geçiş sağlama, her bir paragrafta tek bir duygu ve düşüncüyü işleme, düşünceleri geliştirme, yazıya uygun başlık bulma, ana fikri ifade etme, yazıda akıcılığı sağlama, yazıda birden çok düşünceye yer verme, yazıda alıntı, örnek ve benzetmelere yer verme, ana fikri yardımcı fikirlerle destekleme ve yazıyı bir amaca yönelik yazma gibi içeriği oluşturan her bir boyutta öğrencilerin büyük oranda yazılarının değişimiyle ilgili olumlu görüş bildirdiği belirlenmiştir. Bu sonuçlar dayanarak çalışmayla ilgili aşağıdaki öneriler geliştirilebilir.

1. Öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesi amacıyla yazma etkinliklerinde görsel materyallere sıklıkla yer verilmelidir.

2. Öğretmenler, öğrencileri öncelikle yazılı anlatım etkinliğinin görsellerle nasıl yürütüleceği konusunda bilgilendirmelidir.

3. Yazılı anlatım etkinliklerinde kullanılması kararlaştırılan görseller; öğrencinin algılayabileceği seviyede, ön bilgilerini harekete geçirebilecek, dikkatini toplamasına yardımcı olabilecek nitelikte olmalıdır. Birbiriyle çelişen, kafa karıştırıcı, gerçeği yansıtmayan, öğrencilerin psikolojik gelişimlerini olumsuz yönde etkileyecek görseller kullanmaktan kaçınılmalıdır.

4. Yazılı anlatım çalışmasına başlamadan önce öğretmenler, yazma konusuna uygun olarak seçtikleri görselleri bütün öğrenciler görecektir şekilde, sınıfa önceden hazırlamış oldukları plana uygun sırayla sunmalı; öğrencilerin düşünce üretebilmelerine olanak sağlayacak beyin fırtınası tekniği kullanılarak görseller farklı yönleriyle öğrenciler tarafından tartışılmalı, öğrencilere görsellerdeki unsurlara ilişkin sorular yöneltilmeli ve ardından yazmaya başlanmalıdır.

5. Öğrenciler görselleri yorumlarken fikirleri tek tek dinlenmeli, her birinin öne sürdüğü fikrin konu için değerli olduğu sezdirilmelidir. Bu esnada yanlış yorumlamalarla karşılaşılırsa öğrencinin derse katılma cesaretini kırmadan birtakım sorularla doğruyu bulması sağlanmalıdır.

6. Öğretmenlerin görsel materyalleri etkili bir şekilde kullanabilmeleri için yazma etkinliklerine yeterli zaman ayrılmalıdır.

7. Görsellerle desteklenmiş bir yazma etkinliği sonrasında, yazılı ürünler içerik, dil- anlatım, planlama açısından değerlendirilmeli, öğrenciye geri bildirim verilmelidir. Görsel destekli yazma etkinliklerinin herhangi bir boyutta yazının gelişimine katkısının azlığı gözlenmişse ilgili boyuta yönelik çalışmalar destekleyici başka yöntem, teknik ve öğretim materyalleri artırılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akkaya, A. (2011). *Karikatürlerle dil bilgisi öğretimi*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Akyol, H. (2014). *Türkçe öğretim yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

- Arıkan, A. (2009). Edebiyat öğretiminde görsel araç kullanımı: kısa öykü örneği. *On Dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 1- 16.
- Balkan, A. (2007). *İlköğretim 7. sınıf sosyal bilgiler dersinde harita kullanımının derse karşı tutuma, başarıya ve hatırda tutma düzeyine etkisi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Balun, H. (2008). *İlköğretim I. kademedeki uygulanan görsel okuma ve görsel sunu öğrenme alanının Türkçe öğretiminde kazanımlara ulaşmadaki etkililiği (Bingöl-Elazığ-Diyarbakır örneği)*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Bozkurt, E. (2011). *İlköğretim 1. sınıf Türkçe ders programı görsel okuma-görsel sunu kazanımlarının ve ilk okuma yazma öğretiminde kullanılan görsellerin etkililiğinin incelenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Erbilen, M. (2014). *Ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımda planlama becerilerinin değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay.
- Güneş, F. (2007). *Türkçe öğretimi ve zihinsel yapılandırma*. Ankara: Nobel Yayınevi. a.
- Kaldırım, A. (2014). *6+1 analitik yazma ve değerlendirme modelinin ortaokul altıncı sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım becerilerine etkisi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Karatosun, S. (2014). *Planlı yazma ve değerlendirme modelinin ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin kompozisyon yazma becerilerini geliştirmeye etkisi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay.
- Maden, A. (2013). *Aktif öğrenme tekniklerinin ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin yazım ve noktalama kuralları başarısı ve derse karşı tutumlarına etkisi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- MEB. (2005). *İlköğretim Türkçe dersi 1-5. sınıflar öğretim programı ve kılavuzu*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Mürsel, G. C. (2009). *Deyim ve atasözlerinin öğrenilmesinde karikatürün etkisi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Özdemir, B. (2014). *Analitik yazma ve değerlendirme modelinin Türkçe öğretmeni adaylarının yazma becerilerine ve yazma tutumlarına etkisi*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Özkar, Y. (2007). *6+1 analitik yazma ve değerlendirme modelinin 5. sınıf öğrencilerinin hikâye edici metin yazma becerilerini geliştirmeye etkisi*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Pekaz, K. (2007). *İlköğretim sekizinci sınıf yazılı anlatımlarındaki ses olayları, noktalama, imla hataları ve anlatım bozukluklarının düzeltilmesinde ipucu ve geri bildirim teknikleri*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Üstün, Ö. (2007). *Ortaöğretim üçüncü sınıfta Türk Dili ve Edebiyatı dersinde karikatür kullanımının yazılı anlatım öğretimine etkisi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Yılmaz, T. (2013). *Kavram karikatürleriyle desteklenmiş bilimsel hikâyelerin öğrencilerin akademik başarıları, tutumları ve motivasyonları üzerine etkisi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.
- Yücel, T. (2012). *11. sınıf Dil ve Anlatım dersinin öğrencilerin yazma becerisine etkisi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Citation Information

Temizkan, M. & Ünlüoğlu, C. (2017). Görsel Destekli Yazma Etkinliklerinin Öğrencilerin Yazma Başarılarına ve Yazmaya Yönelik Görüşlerine Etkisi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 437-448.